

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 14Csp/246/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116233166
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Bartová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2018:4116233166.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Danou Bartovou v spore žalobcu: Patrik J., narodený XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, XXX XX E. X., proti žalovanému: G. CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie neplatnosti právneho úkonu, takto

r o z h o d o l :

I. Súd u r č u j e , že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8400038321 zo dňa 28.07.2011 a Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8400038322 zo dňa 28.07.2011, obe uzatvorené medzi žalobcom a žalovaným, sú neplatné.

II. Súd žalobu o určenie neplatnosti zmlúv č. 8400038321 zo dňa 28.07.2011 a č. 8400038322 zo dňa 28.07.2011 z a m i e t a .

III. Súd žalobu o určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov z a m i e t a .

IV. Súd žalobu v časti o zaplatenie finančného zadostučinenia z a m i e t a .

V. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

VI. Súd neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Nitra pod č. k. 14Csp/246/2016-32 zo dňa 11.01.2017 p o n e c h á v a v platnosti, a to do právoplatného skončenia konania Okresného súdu Nitra pod sp. zn. 14Csp/246/2016-32.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu dňa 14.12.2016 sa žalobca domáhal, aby súd určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy č. zmluvy 8400038321 zo dňa 26.02.2016 a č. zmluvy 8400038322 zo dňa 08.04.2016 je neplatná, zmluva o úvere č. 8400038321 zo dňa 24.07.2011 a č. 8400038322 zo dňa 24.07.2011 je neplatná, ďalej že úver je bezúročný a bez poplatkov a napokon žiadal uložiť žalovanému povinnosť uhradiť žalobcovi finančné zadostučinenie vo výške 600 eur.

2. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril úverovú zmluvu č. 8400038321 a úverovú zmluvu č. 8400038322 dňa 24.07.2011. V zmluve sú okrem iného neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s so zákonom (nečitateľnosť zmluvných podmienok, neprijateľná rozhodcovská doložka, sankčné poplatky, dohoda o zrážkach zo mzdy a pod). V súvislosti s Dohodou o zrážkach zo mzdy uviedol, že veriteľ si diktuje výšku dlhu sám jednostranne a bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy považuje za rozporný s právom Európskej únie. Uzavretá zmluva poskytuje veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie majetku spotrebiteľa, a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnení v rozpore s kogentným právom. Inštitút dohody o zrážkach zo

mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu, je relevantné ex offio súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nevie vyhodnotiť. Ani v prípade upustenia od použitia dohody o zrážkach zo mzdy nemá žalobca bez vyhlásenia veriteľa istotu, že veriteľ opätovne nevyzve zamestnávateľa na vykonávanie zrážok zo mzdy a že autoritatívne nestanoví výšku pohľadávky vrátane spornej časti pohľadávky. Naliehavý právny záujem odôvodnil tým, že deklarováním neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný stratí akúkoľvek legitimitu na použitie tohto úkonu, vyrieši sa tým (ne)prípustnosť Dohody o zrážkach zo mzdy čo do základu právnej otázky.

3. Spolu so žalobou podal žalobca návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 26.02.2016 zo zmluvy č. 84000321 a zo dňa 08.04.2016 zo zmluvy č. 8400038322 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným a zamestnávateľovi žalobcu povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa dohody o zrážkach zo mzdy.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že podaná určovací žaloba je neprípustná podľa § 137 písm. c) CSP (žalobca sa nedomáha určenia práva) a je neprípustná aj podľa písm. d) uvedeného ustanovenia (žiadny osobitný zákon takýto typ žaloby neupravuje). Ďalej uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky, na jeho použitie sa neviaže schválenie rozhodnutia súdom, ale existencia právnej skutočnosti, napr. porušenie povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy, v tomto prípade nesplácanie dohodnutých splátok. Tento inštitút nebol vylúčený ak spôsob zabezpečenia záväzkov v spotrebiteľských zmluvách. Žalovaný poukázal na novelu zákona č. 129/2010 Z.z. účinnú dňa 23.12.2015 a uviedol, že neprijateľnou podmienkou nie je dohoda, ktorá kopíruje / preberá obsah zákonnej úpravy. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/142/2016, ktorý konštatoval, že dojednanie dohody o zrážkach zo mzdy nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pokiaľ ide o jednostranné diktovanie výšky dlhu veriteľom, zákon presne stanovuje, aká suma môže byť zrazená na základe výkonu zrážok, resp. aká čiastka musí byť dlžníkovi ponechaná, teda ani dohodou zmluvných strán nemožno dospieť k výkonu zrážok presahujúcich zákonné obmedzenie. Tvrdenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy nie je individuálnou zmluvnou podmienkou, odporuje samotnému zneniu dohody. Nie je možné objektívne zistiť, že by žalobca poprel možnosť prečítania, resp. oboznámenia sa z obsahom dohody. O tom, že žalovaný vyžaduje na poskytnutie úveru uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy žalobca vedel, nakoľko tento údaj je povinnou obsahovou náležitosťou formulára "Štandardné európske informácie o spotrebiteľských úveroch", ktorý bol žalobcovi predložený pred uzatvorením zmluvy. Z obsahu vykonanej vôle pritom nemožno zistiť, že by s takýmto dojednaním nesúhlasil, mal voči nemu výhrady. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka týkajúceho sa výkladu právnych úkonov. Žalovaný rovnako poprel, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je v rozpore s právom Európskej únie, neexistuje ustanovenie, ktoré by túto otázku riešilo.

5. Žalobca v písomnom podaní k vyjadreniu žalovaného uviedol, že trvá na návrhu, dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Pre objasnenie uviedol, že dňa 24.07.2011 uzavrel zmluvu o revolvingovom úvere č. 8400038321, výška úveru 1 020 eur (zaplatená suma 1 311,60 eura), dňa 19.08.2013 mu bol poskytnutý (navýšený) úver vo výške 537,76 eura, celková výška úveru bola 1 557,76 eura, do dnešného dňa je celkovo uhradené 2 800 eur. Dňa 24.07.2011 uzavrel zmluvu o revolvingovom úvere č. 8400038322, výška úveru 1.020 eur (zaplatená suma 1 311,60 eura), dňa 03.09.2013 mu bol poskytnutý (navýšený) úver vo výške 537,76 eura, celková výška úveru bola 1 557,76 eura, do dnešného dňa je celkovo uhradené 2 600 eur. Žalovaný má stále málo. Preto žiadal, aby súd vydal rozsudok, ktorým určí, že dohoda o splátkach zo mzdy je neplatná a žiadal nahradiť trovy konania. Vyjadrenie žalobcu bolo doručované žalovanému, ktorý sa k tvrdeným skutočnostiam nevyjadril.

6. Uznesením zo dňa 08.11.2017 súd vyzval žalobcu, aby uviedol žalobný návrh (ako žiada, aby súd rozhodol) - žalobný návrh je nezrozumiteľný, nakoľko v žalobe žiada určiť neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, neplatnosť zmlúv o úvere, určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a žiada finančné zadosťučinenie a v podaní zo dňa 10.03.2017 žiada len určiť neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Žalovaný na výzvu súdu nereagoval.

7. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávajúce, ktorého sa nezúčastnili strany sporu, resp. právny zástupca žalovaného, keď žalobca ospravedlnil svoju neprítomnosť z dôvodu choroby a žiadal o konanie v jeho neprítomnosti a právny zástupca žalovaného ospravedlnil svoju neúčast' a neúčast' žalovaného na pojednávaní z dôvodu hospodárnosti konania a súhlasil s vykonaním pojednávania bez prítomnosti žalovaného. Súd preto v zmysle § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len CSP) pojednával v neprítomnosti strán sporu, resp. právneho zástupcu žalovaného.

8. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to žiadosťou o poskytnutie revolvingového úver / zmluvou o revolvingovom úvere č. 8400038321 a č. 8400038322, štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, rozhodcovskými zmluvami č. č. 8400038321 a č. 8400038322, dohodou o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. č. 8400038321 a č. 8400038322, žiadosťou o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 26.02.2016 a 08.04.2016 a zistil tento skutkový stav:

9. Žalobca ako dlžník požiadal dňa 24.07.2011 o poskytnutie revolvingového úveru, návrh zmluvy akceptoval žalovaný ako veriteľ dňa 28.07.2011, čím došlo k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere č. 8400038321. Žalovaný mu poskytol revolvingový úver vo výške 1 020 eur. Zo zmluvy vyplývali tieto obsahové náležitosti: splatnosť úveru (počet splátok) 42, mesačná splátka (vrátane úrokov) 54,65 eura, platnosť úveru - deň v mesiaci: 29. Deň, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru) 2 295,30 eura, RPMN 69,55 % ročná úroková sadzba 70,01 %, priemerná RPMN 46,56 %, poskytnutá čiastka revolvingu 537,76 eura, celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. revolving + úroky za celú dobu čerpania úveru) 1.311,60 eura, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 60,49 %, ročná úroková sadzba revolvingu 76,20 %, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 9,50 %. V odseku 8.1. zmluvy bola dojednaná dohoda o poskytnutí služby, predmetom ktorej bo záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení podmienok službu spočívajúcu v odklade maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu a záväzok dlžníka zaplatiť odplatu a) za poskytnutú službu spočívajúcu v možnosti odkladu plátok úveru vo výške 146,92 eura, b) za poskytnutie služby spočívajúcu v možnosti odkladu plátok revolvingu vo výške 76,32 eura v prípade, ak bude revolving dlžníkovi poskytnutý. V odseku 8.4. zmluvy bolo stanovené, že odplata za poskytnutie podkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzatvorenia dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a dlžník sa dohodli o započítaní vzájomných pohľadávok, a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1 písm. a) tejto dohody. Odplata za poskytnutie odkladu splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu dlžníkovi. Veriteľ a dlžník sa dohodli o započítaní vzájomných pohľadávok, a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1 písm. b) tejto dohody.

10. Podľa čl. 13. žiadosti/zmluvy o revolvingovom úvere riadnym vyplnením a následným podpisom tejto žiadosti/zmluvy všetkými zúčastnenými stranami uzatvoril veriteľ s dlžníkom zmluvu o revolvingovom úvere, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania. V zmysle čl. 2. zmluvných dojednaní zmluva o revolvingovom úvere sa uzatvára na predtlačenom formulári veriteľa; vyplnená a dlžníkom podpísaná žiadosť je návrhom na uzatvorenie zmluvy a tá je uzatvorená dňom podpisu dlžníka a veriteľa.

11. V ten istý deň 28.07.2011 strany sporu uzavreli aj dohodu o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8400038321, z ktorej vyplynulo, že ňou žalovaný zabezpečil pohľadávku o zmluvy o revolvingovom úvere č. 8400038321 vo výške 1 020 eur. V zmysle zmluvy má dlžník právo, aby mu v prípade riadneho splácania úveru bol poskytnutý ďalší úver v rámci tzv. revolvingov. Pohľadávky spoločnosti voči dlžníkovi zabezpečované touto dohodou sú tvorené úverom, vrátane prípadných všetkých revolvingov poskytnutých, príslušenstvom úveru, prípadne uplatnenými zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré spoločnosti preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči dlžníkovi a ďalším prípadným pohľadávkami, ktoré vzniknú na základe alebo v súvislosti so zmluvou aj prípadných dodatkov. Na základe tejto dohody je zamestnávateľ povinný vykonávať v prospech žalovaného mesačné zrážky zo mzdy žalobkyne vo výške 54,65 eura mesačne.

12. Žalobca ako dlžník rovnako požiadal dňa 24.07.2011 o poskytnutie revolvingového úveru, návrh zmluvy akceptoval žalovaný ako veriteľ dňa 28.07.2011, čím došlo k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere č. 8400038322, ktorá bola obsahovo zhodná s predchádzajúcou zmluvou č. 8400038321, teda bol poskytnutý úver vo výške 1 020 eur za rovnakých podmienok ako v zmluve o

revolvingovom úvere č. 8400038321. Rovnako k zmluve o revolvingovom úvere bola uzatvorená dňa 28.07.2011 dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8400038322, ktoré boli obsahovo zhodné s vyššie uvedenými dohodami uzatvorenými k predchádzajúcej zmluve o revolvingovom úvere, teda bola zabezpečená pohľadávka o zmluvy o revolvingovom úvere č. 8400038322 vo výške 1 020 eur aj s ostatnými pohľadávkami vymedzenými rovnako ako v bode 11 tohto rozhodnutia výška mesačnej zrážky bola rovnako 54,65 eura..

13. Zo žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 26.02.2016 vyplýva, že žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu, aby vykonával zrážky zo mzdy žalobcu v maximálne možnej výške až do vyrovnania dlhu, ktorý ku dňu 26.02.2016 činí sumu 2 056,79 eura. Titulom pre výkon zrážok zo mzdy bola zmluva č. 8400038321.

14. Zo žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 08.04.2016 vyplýva, že žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu, aby vykonával zrážky zo mzdy žalobcu vo výške 54,65 eura až do vyrovnania dlhu, ktorý ku dňu 08.04.2016 činí sumu 732,10 eura (vyplatená čiastka a zmluvná odmena úveru v sume 730,43 eura a záväzky za omeškanie 1,67 eura). Titulom pre výkon zrážok zo mzdy bola zmluva č. 8400038322.

15. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

16. Podľa § 52 odsek 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 5 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

18. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

19. Podľa § 34 Občianskeho zákonníka právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

20. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

21. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

22. Podľa § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

23. Podľa ustanovenia § 551 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. (2) Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo

na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. (3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

24. Podľa § 137 písmeno c), d) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

25. Podľa § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 01.01.2018 spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

26. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

27. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

28. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že nárok žalobcu v časti určenia neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy je dôvodný. V prvom rade sa súd vzhľadom na charakter žaloby ako určovacej zaoberal skúmaním, či je preukázaný naliehavý právny záujem na určení žalobcom požadovanom nároku. Vo vzťahu k určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy vyplývajúcej z neprijateľnosti zmluvných podmienok má súd za to, že naliehavý právny záujem vyplýva priamo z ustanovenia § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Na základe dohody o zrážkach zo mzdy si žalovaný ako veriteľ uplatnil svoje právo a požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy, pričom zrážky aj do nariadenia predbežného opatrenia boli aj vykonávané. Bez určenia neplatnosti dohody by právne postavenie žalobcu ako dlžníka bolo neisté a súčasne by bolo ohrozené právo žalobcu na disponovanie s jeho mzdou, keďže zamestnávateľ žalobcu rešpektujúc uzavretú dohodu by musel vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že v prípade, ak naliehavý právny záujem na určení vyplýva zo zákona, nie je ho potrebné preukazovať.

29. K námietkam žalovaného je potrebné uviesť, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je legitímnym zabezpečovacím prostriedkom, a ak neexistuje aj keď len potencionálne riziko vymoženía nezákonného, či inak nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídenním súdneho procesu, siahnuť na majetok dlžníka. Ak však existuje čo i len hrozba vymoženía nečestného plnenia, je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom.

30. V čase uzatvorenia napadnutých dohôd o zrážkach zo mzdy nebolo v platnosti ustanovenie § 5a ods. 1 písm. a) zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Aj napriek uvedenému postuláty vyplývajúce z danej právnej úpravy je možné primerane aplikovať aj na dohody uzatvorené pred platnosťou tohto ustanovenia, nakoľko garantujú určitý štandard ochrany spotrebiteľa, resp. vyvažujú jeho nerovné postavenie.

31. K dojednaným dohodám o zrážkach zo mzdy súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre v konaní 2Copr/5/2014 zo dňa 11.02.2015, ktorý uviedol: "Zabezpečenie pohľadávok upravuje Občiansky zákonník v ustanoveniach upravujúcich záväzkové právo (ôsma časť, piaty oddiel) a medzi ne patrí

zmluvná pokuta, ručenie, dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, záložná zmluva, zabezpečovací prevod, zabezpečenie postúpením pohľadávky, zábezpeka a uznanie dlhu.

Treba však brať do úvahy, že v prípade spotrebiteľov (ako fyzických osôb, ktoré pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonajú v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti) a spotrebiteľských úverov platí osobitná úprava OZ v spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl.), ako aj zákony o ochrane spotrebiteľa a o spotrebiteľských úveroch. V priebehu času súdna prax aplikovala ustanovenia, týkajúce sa spotrebiteľov, i vzhľadom na existenciu smerníc EHS, výrazne v prospech spotrebiteľa (nachádzajúceho sa v znevýhodnenom postavení). To spôsobilo, že zákonodarca postupne právnu úpravu aj precizoval v zákonných predpisoch a obmedzil dodávateľom možnosť využitia všeobecných zabezpečovacích prostriedkov vo vzťahu k spotrebiteľom, lebo spôsobovali značnú nerovnováhu v ich postavení a svojimi následkami. Dôkazom toho je aj novela - zákon č. 102/2014, ktorým bol doplnený zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa o § 5a s nadpisom - Zabezpečenie záväzkov spotrebiteľa. Podľa citovaného ustanovenia - § 5a ods. 1: "Neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy a) dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť, alebo b) zmenkou alebo šekom." Ustanovenie nadobudlo účinnosť 01. 05. 2014. Novela obsahuje aj prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. mája 2014 v § 29 b. Podľa neho: "Ustanoveniami § 5a ods. 1 písm. b/ a ods. 2 až 4 sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. májom 2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky vzniknuté pred 1. májom 2014 sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 30. apríla 2014." Novelou bol doplnený aj Občiansky zákonník čl. II zák. č. 102/2014, § 52 ods. 2 bol doplnený o vetu: "Na všetky právne úkony, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy Obchodného práva." Aj v prípade § 5a ods. 1 písm. a/ Zákona o ochrane spotrebiteľa, tak aj v prípade § 52 ods. 2 posledná veta OZ chýbajú prechodné ustanovenia k týmto úpravám. Najvyšší súd SR zaujal zásadné stanovisko k spätnej účinnosti, rozhodujúc o mimoriadnom dovolaní Generálneho prokurátora SR v rozsudku sp.zn. 3 M Cdo 14/2014 z 21. apríla 2015. Podľa neho ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Toto ustanovenie, ako aj § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. nadobudlo účinnosť 1. mája 2014 a právne predpisy, ktorých sú súčasťou, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Platí preto aj v prípade § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z., že od jeho účinnosti (01.05.2014) sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom."

32. Akceptujúc tento výklad tak dohody o zrážkach zo mzdy nespĺňajú náležitosti pre platné dohody v zmysle § 5a ods.1 zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko nebolo preukázané, že spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch ich uzavretia a mal možnosť ich odmietnuť (opak o možnosti spotrebiteľa odmietnuť dohodu o zrážkach potvrdil sám žalovaný, ako bude uvedené ďalej). Avšak aj bez aplikácie tohto ustanovenia súd dospel k záveru, že zmluvné podmienky týkajúce sa dohody o zrážkach zo mzdy sú neplatné z dôvodov uvedených nižšie.

33. Dohoda o zrážkach ako právny úkon môže spôsobovať právne účinky len za predpokladu jeho bezvadnosti, teda že sú dané všetky náležitosti právneho úkonu. Dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala predovšetkým konkrétnu, resp. celkovú výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, keď zabezpečenú pohľadávku špecifikuje nasledovne "spoločnosť bude mať - má voči dlžníkovi pohľadávku, ktorá vznikne tým, že spoločnosť poskytne dlžníkovi ..... čiastku vo výške 1 020 eur". Vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky (všetky revolvingy, príslušenstvo, prípadné zmluvné pokuty, náklady, ktoré žalovanému vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávok a prípadne ďalšie pohľadávky žalovaného voči žalobcovi, ktoré do budúca vplynú zo zmluvy a jej prípadných dodatkov) nespĺňa náležitosť určitého právneho úkonu, a teda uvedené dojednanie je neplatné podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, alebo aspoň objektívne určiteľná na základe vopred stanovených kritérií, inak by dlžník nemohol platne prejať vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku.

34. Občianskym právom požadovanou náležitosťou právneho úkonu je ďalej slobodná vôľa, ktorou sa rozumie neexistencia pôsobenia rušivých vplyvov, ktoré konajúcu osobu zbavujú voľnosti rozhodnúť sa, či určitý prejav vôle vykoná, alebo ju neprimerane obmedzujú. Sám žalovaný vo svojom písomnom

vyjadrení potvrdil, že žalobca ako dlžník nemal možnosť uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy odmietnuť, teda že uzatvorenie dohody bolo podmienkou poskytnutia úveru, keď tvrdil, že " o tom že žalovaný vyžaduje na poskytnutie úveru uzatvorenie dohody o zrážkach, žalobca vedel, nakoľko tento údaj je povinnou obsahovou náležitosťou formulára ....., ktorý bol žalobcovi predložený pred podpisom zmluvy".

35. Súd je toho názoru, ako už aj bolo vyššie uvedené, že ak existuje aj keď len potencionálne riziko vymoženého nezákonného plnenia, je inštitút zrážok zo mzdy neprípustným prostriedkom, pretože umožňuje s obídením súdneho procesu siahnuť na majetok dlžníka. Súd síce nepristúpil ku skúmaniu zmlúv o revolvingovom úvere z dôvodov uvedených nižšie, ale obdobné zmluvné dojednania v časti úrokov a odplaty za poskytnutie odkladu splátok medzi žalovaným ako veriteľom a inými dlžníkmi boli určené ako neplatné (napr. rozsudok Okresného súdu Trenčín zo dňa 28.09.2016, sp. zn. 24C/74/2016), preto je daný ďalší dôvod neprípustnosti uplatňovania dohôd o zrážkach zo mzdy v rozsahu pohľadávok z nich vyplývajúcich, nakoľko by došlo k plneniu bez právneho dôvodu, resp. z neprijateľných alebo nepaltných zmluvných podmienok.

36. Na základe vyššie uvedených záverov súd konštatuje, že dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorené medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom sú neplatné.

37. Žalobca sa ďalej domáhal určenia, že zmluva č. 8400038321 zo dňa 28.07.2011 a zmluva č. 8400038322 zo dňa 28.07.2011 uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je pre množstvo neprijateľných podmienok neplatná, že úver je bezúročný a bez poplatkov pre absenciu povinných náležitostí v zmluve a že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi finančné zadosťučinenie 600 eur, tieto svoje nároky však formuloval len v petite žaloby, pričom absolútne chýbalo v obsahu žaloby akékoľvek tvrdenie k daným nárokom. Rovnako žalovaný sa vyjadroval len k obsahu žaloby, teda k napádanej dohode o zrážkach zo mzdy. Žalobca sa tiež v ďalšom písomnom podaní v konaní vyjadroval len k dohode o zrážkach zo mzdy, teda k jej neprijateľnosti, pričom žiadal o určenie neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy a náhradu trov konania, ostatné nároky uplatnené v žalobe neuviedol. Celý obsah žaloby a ďalšieho písomného vyjadrenia žalobcu sa vzťahoval len na posúdenie dohody o zrážkach ako neplatnej. Za žalobný nárok nemožno považovať iba žalobný návrh, ale aj jeho skutkové odôvodnenie. Súd síce vyzval žalobcu na odstránenie tohto rozporu, žalobca na výzvu súdu nereagoval (zámerom súdu bolo zistiť, čo žalobca v konaní požaduje, aj s poukazom na zistenie súdu, že konanie o určenie neplatnosti zmlúv č. 8400038321 a 8400038322 zo dňa 28.07.2011, o vyhlásenie úveru za bezúročný a bez poplatkov a o vydanie bezdôvodného obohatenia je vedené na tunajšom súde aj pod sp. zn. 16Csp/140/2017, konanie nie je skončené). Podľa názoru súdu však uvedený rozpor nepredstavuje takú vadu konania, pre ktorú nemožno ďalej pokračovať v konaní, rovnako nemožno chápať neskoršie podanie žalobcu ako späťvzatie žaloby v tých častiach, na ktorých netrvá, z dôvodu, že žalobca toto výslovne neuviedol. Nakoľko žalobca písomne na výzvu súdu nereagoval, súd chcel odstrániť tento rozpor na pojednávaní, ktorého sa však žalobca nezúčastnil, preto súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo stavu zisteného zo súdneho spisu. Žalobca nesplnil svoju povinnosť tvrdenia k nárokom na určenie neplatnosti zmlúv, určenie úveru za bezúročný a bez poplatkov a k finančnému zadosťučineniu, pričom súd nie je oprávnený dotvárať argumentáciu žalobcu, resp. suplovať jeho povinnosť tvrdenia, a to aj napriek tomu, že žalobca vystupuje v tomto konaní v pozícii spotrebiteľa, ktorému sa ako slabšej strane poskytuje vyššia miera ochrany, nemožno však obsah žaloby dotvárať aktivitou súdu. Nárok na zaplatenie finančného zadosťučinenia nie je daný aj z toho dôvodu, že nie súd splnené podmienky § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., nakoľko spotrebiteľ neuplatnil úspešne porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi.

38. Súd preto nároky, ktoré neboli podporené žiadnymi tvrdeniami v žalobe, zamietol, a to bez ich vecného preskúmania, nakoľko nebol tvrdený v žalobe žiaden obsah, ktorý by súd mohol posudzovať. Súd dodáva, že tieto nároky sú predmetom konania 16Csp/140/2017, v ktorom súd navyše bude rozhodovať o vydaní bezdôvodného obohatenia žalobcovi.

39. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, v zmysle ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobca bol úspešný v konaní o nariadení neodkladného opatrenia ako aj v konaní o určenie neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy, naproti tomu žalovaný bol úspešný zamietajúcej časti (určenie neplatnosti zmlúv o úvere, resp. vyhlásenia úveru za bezúročný a bez poplatkov, ktoré

oba nároky v podstate vychádzajú z posúdenia jedného úkonu - zmluvy, a zaplataenia finančného zadosťučinenia). Súd konštatuje, že úspech oboch strán bol približne rovnaký, preto rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

40. Vzhľadom na stav konania vo veci samej, kedy mal žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie v časti o určenie neplatnosti dohôd o zrážkach zo mzdy úspech, rozhodol súd v zmysle § 335 ods. 3 CSP o ponechaní neodkladného opatrenia v platnosti a to do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 14Csp/7246/2016.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Nitra. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je podanie určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.